

USTAWA
z dnia 13 listopada 2003 r.

o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, Nr 127, poz. 857, z 2011 r. Nr 139, poz. 814, Nr 207, poz. 1230, Nr 234, poz. 1385, z 2012 r. poz. 354, z 2013 r. poz. 193, 1609, z 2014 r. poz. 348, 379.

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa określa:

- 1) źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego oraz zasady ustalania i gromadzenia tych dochodów;
- 2) zasady ustalania i przekazywania subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa.

Art. 2.

Ilekróć w ustawie jest mowa o:

- 1) jednostkach samorządu terytorialnego – rozumie się przez to gminy, powiaty i województwa;
- 2) roku budżetowym – rozumie się przez to rok, na który jest uchwalana ustawa budżetowa;
- 3) roku bazowym – rozumie się przez to rok poprzedzający rok budżetowy;
- 4) liczbie mieszkańców – rozumie się przez to liczbę mieszkańców faktycznie zamieszkałych na obszarze danej jednostki samorządu terytorialnego lub obszarze kraju, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
- 5) ogólnej kwocie wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych – rozumie się przez to 100% wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, pobieranego na zasadach ogólnych, tj. według skali podatkowej, o której mowa w art. 27 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 51, poz. 307, Nr 57, poz. 352 i Nr 75, poz. 473), oraz podatku pobieranego od dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej w wysokości 19%; przez wpływy rozumie się wpłaty pomniejszone o dokonane zwroty;
- 6) ogólnej kwocie wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych – rozumie się przez to 100% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych, przy czym przez wpływy rozumie się wpłaty pomniejszone o dokonane zwroty;

- 7) nowych jednostkach samorządu terytorialnego – rozumie się przez to jednostki samorządu terytorialnego, które zostały utworzone lub których granice uległy zmianie po dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy;
- 8) reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego – rozumie się przez to przedstawicieli samorządu terytorialnego w Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego;
- 9) produkcie krajowym brutto (PKB) na jednego mieszkańca – rozumie się przez to średnią wartość produktu krajowego brutto na jednego mieszkańca, ogłoszoną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedzający o 3 lata rok bazowy;
- 10) stopie bezrobocia i liczbie bezrobotnych – rozumie się przez to stopę bezrobocia i liczbę bezrobotnych, ustalone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy;
- 11) gęstości zaludnienia – rozumie się przez to liczbę mieszkańców przypadających na jeden kilometr kwadratowy danej jednostki samorządu terytorialnego lub kraju, ustaloną przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy;
- 12) (uchylony);
- 13) przewodniczącym zarządu jednostki samorządu terytorialnego – rozumie się przez to również wójta (burmistrza, prezydenta miasta);
- 14) podatniku podatku dochodowego od osób prawnych, posiadającym siedzibę na obszarze odpowiednio: gminy, powiatu i województwa – rozumie się przez to także podatnika podatku dochodowego od osób prawnych, mającego siedzibę lub zarząd poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zakład zagraniczny, o którym mowa w ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.¹⁾).

Art. 3.

1. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są:

- 1) dochody własne;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684 i Nr 230, poz. 1922, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759, Nr 202, poz. 1957, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 121, poz. 1262, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 171, poz. 1800, Nr 210, poz. 2135 i Nr 254, poz. 2533, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 57, poz. 491, Nr 78, poz. 684, Nr 143, poz. 1199, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1419 i 1420, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1589 i Nr 251, poz. 1847, z 2007 r. Nr 165, poz. 1169, Nr 171, poz. 1208 i Nr 176, poz. 1238, z 2008 r. Nr 141, poz. 888 i Nr 209, poz. 1316, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 19, poz. 100, Nr 42, poz. 341, Nr 65, poz. 545, Nr 69, poz. 587, Nr 79, poz. 666, Nr 125, poz. 1035, Nr 127, poz. 1052, Nr 157, poz. 1241, Nr 165, poz. 1316 i Nr 215, poz. 1664 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 352 i Nr 75, poz. 473.

- 2) subwencja ogólna;
 - 3) dotacje celowe z budżetu państwa.
2. W rozumieniu ustawy dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych.
3. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być:
- 1) środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi;
 - 2) środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej;
 - 3) inne środki określone w odrębnych przepisach.

Rozdział 2

Źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego

Art. 4.

1. Źródłami dochodów własnych gminy są:

- 1) wpływy z podatków:
 - a) od nieruchomości,
 - b) rolnego,
 - c) leśnego,
 - d) od środków transportowych,
 - e) dochodowego od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej,
 - f) (uchylona),
 - g) od spadków i darowizn,
 - h) od czynności cywilnoprawnych;
- 2) wpływy z opłat:
 - a) skarbowej,
 - b) targowej,
 - c) miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów,
 - d) (uchylona),
 - e) eksploatacyjnej – w części określonej w ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947, z późn. zm.²⁾),
 - f) innych stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów;
- 3) dochody uzyskiwane przez gminne jednostki budżetowe oraz wpłaty od gminnych zakładów budżetowych;
- 4) dochody z majątku gminy;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 133, poz. 934, Nr 170, poz. 1217, Nr 190, poz. 1399 i Nr 249, poz. 1834, z 2007 r. Nr 21, poz. 125 i Nr 82, poz. 556, z 2008 r. Nr 138, poz. 865, Nr 154, poz. 958, Nr 199, poz. 1227 i Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 76, poz. 489.

- 5) spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy;
 - 6) dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;
 - 7) 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
 - 8) odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
 - 9) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy;
 - 10) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
 - 11) dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
 - 12) inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów.
2. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze gminy wynosi 39,34%, z zastrzeżeniem art. 89.
 3. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze gminy, wynosi 6,71%.

Art. 5.

1. Źródłami dochodów własnych powiatu są:
 - 1) wpływy z opłat stanowiących dochody powiatu, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów;
 - 2) dochody uzyskiwane przez powiatowe jednostki budżetowe oraz wpłaty od powiatowych zakładów budżetowych;
 - 3) dochody z majątku powiatu;
 - 4) spadki, zapisy i darowizny na rzecz powiatu;
 - 5) dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;
 - 6) 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
 - 7) odsetki od pożyczek udzielanych przez powiat, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
 - 8) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody powiatu;
 - 9) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych powiatu, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
 - 10) dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
 - 11) inne dochody należne powiatowi na podstawie odrębnych przepisów.
2. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu wynosi 10,25%.

3. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze powiatu, wynosi 1,40%.

Art. 6.

1. Źródłami dochodów własnych województwa są:
 - 1) dochody uzyskiwane przez wojewódzkie jednostki budżetowe oraz wpłaty od wojewódzkich zakładów budżetowych;
 - 2) dochody z majątku województwa;
 - 3) spadki, zapisy i darowizny na rzecz województwa;
 - 4) dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach;
 - 5) 5,0% dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
 - 6) odsetki od pożyczek udzielanych przez województwo, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
 - 7) odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody województwa;
 - 8) odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych województwa, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
 - 9) dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego;
 - 10) inne dochody należne województwu na podstawie odrębnych przepisów.
2. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze województwa wynosi 1,60%.
3. Wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników tego podatku, posiadających siedzibę na obszarze województwa, wynosi 14,75%.

Art. 7.

1. Subwencja ogólna składa się z części:
 - 1) dla gmin:
 - a) wyrównawczej,
 - b) równoważącej;
 - 2) dla powiatów:
 - a) wyrównawczej,
 - b) równoważącej;
 - 3) dla województw:
 - a) wyrównawczej,
 - b) regionalnej;
 - 4) oświatowej – dla gmin, powiatów i województw.
2. Jednostki samorządu terytorialnego dokonują, na zasadach określonych w ustawie, wpłat do budżetu państwa.

3. O przeznaczeniu środków otrzymanych z tytułu subwencji ogólnej decyduje organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 8.

1. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być dotacje celowe z budżetu państwa na:
 - 1) zadania z zakresu administracji rządowej oraz na inne zadania zlecone ustawami;
 - 2) zadania realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej;
 - 3) usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz skutków innych klęsk żywiołowych;
 - 4) finansowanie lub dofinansowanie zadań własnych;
 - 5) realizację zadań wynikających z umów międzynarodowych.
2. Dochodami powiatu są dotacje celowe z budżetu państwa na realizację zadań straży i inspekcji, o których mowa w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z późn. zm.³⁾).
3. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być środki z funduszy celowych, pozyskiwane na podstawie odrębnych przepisów.
4. Dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być dotacje udzielane przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej na podstawie odrębnych przepisów.

Rozdział 3

Zasady ustalania i gromadzenia dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego

Art. 9.

1. Kwotę udziału gminy we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiącego dochód budżetu państwa, ustala się mnożąc ogólną kwotę wpływów z tego podatku przez 0,3934, z zastrzeżeniem art. 89, i wskaźnik równy udziałowi należnego w roku poprzedzającym rok bazowy podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na obszarze gminy, w ogólnej kwocie należnego podatku w tym samym roku.
2. Kwotę udziału powiatu we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiącego dochód budżetu państwa, ustala się mnożąc ogólną kwotę wpływów z tego podatku przez 0,1025 i wskaźnik równy udziałowi należnego w roku poprzedzającym rok bazowy podatku dochodowego od osób fizycznych

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 i Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 167, poz. 1759, z 2007 r. Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 92, poz. 753 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i 146 i Nr 40, poz. 230.

zamieszkałych na obszarze powiatu, w ogólnej kwocie należnego podatku w tym samym roku.

3. Kwotę udziału województwa we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, stanowiącego dochód budżetu państwa, ustala się mnożąc ogólną kwotę wpływów z tego podatku przez 0,0160 i wskaźnik równy udziałowi należnego w roku poprzedzającym rok bazowy podatku dochodowego od osób fizycznych zamieszkałych na obszarze województwa, w ogólnej kwocie należnego podatku w tym samym roku.
4. Wskaźniki, o których mowa w ust. 1–3, ustala się na podstawie danych zawartych w złożonych zeznaniach podatkowych o wysokości osiągniętego dochodu oraz rocznym obliczeniu podatku dokonany przez płatników, według stanu na dzień 15 września roku bazowego.

Art. 10.

1. Jeżeli podatnik podatku dochodowego od osób prawnych posiada zakład (oddział) położony na obszarze jednostki samorządu terytorialnego innej niż właściwa dla jego siedziby, to część dochodu z tytułu udziału we wpływach z tego podatku jest przekazywana do budżetu jednostki samorządu terytorialnego, na której obszarze znajduje się ten zakład (oddział), proporcjonalnie do liczby zatrudnionych w nim osób na podstawie umowy o pracę, z zastrzeżeniem ust. 2 i 2a.
2. W przypadku podatkowej grupy kapitałowej przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do spółek wchodzących w skład podatkowej grupy kapitałowej oraz zakładów (oddziałów) tych spółek.
- 2a. W przypadku podatnika podatku dochodowego od osób prawnych, prowadzącego działalność poprzez położony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zakład zagraniczny, część dochodu z tytułu udziału we wpływach z tego podatku jest przekazywana do budżetu jednostki samorządu terytorialnego, na obszarze której wykonują prace, na podstawie umowy o pracę, osoby zatrudnione przez tego podatnika lub przez jego zagraniczny zakład, proporcjonalnie do liczby osób zatrudnionych przez niego lub ten zagraniczny zakład na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Zakładem (oddziałem) w rozumieniu ustawy jest określone w umowie o pracę miejsce wykonywania pracy, położone na obszarze jednostki samorządu terytorialnego innej niż jednostka samorządu terytorialnego właściwa dla siedziby podatnika.
4. Podatnicy podatku dochodowego od osób prawnych są obowiązani do sporządzania i przekazywania informacji składanych do urzędów skarbowych, zawierających wykaz zakładów (oddziałów) oraz liczbę osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, świadczących pracę w poszczególnych zakładach (oddziałach) ze wskazaniem jednostek samorządu terytorialnego, na których obszarze są położone.
5. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) tryb rozliczeń dochodów z tytułu udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, od podatników posiadających zakłady (oddziały), położone na obszarze jednostki sa-

morządu terytorialnego innej niż jednostka samorządu terytorialnego właściwa dla siedziby podatnika,

- 2) przypadki, w których dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych są przekazywane jednostkom samorządu terytorialnego w terminach innych niż określone w art. 11 ust. 1,
- 3) wzór i terminy składania informacji, o której mowa w ust. 4
– uwzględniając zakres informacji niezbędny do ustalenia prawidłowego podziału dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych oraz terminy przekazywania środków jednostkom samorządu terytorialnego, przy czym kwoty z tytułu udziału w tym podatku, wyższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego na rok budżetowy, przekazuje się w terminie określonym w art. 11 ust. 1.

Art. 10a.

1. Nienależnie przekazaną jednostce samorządu terytorialnego kwotę z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, wynikającą z rozliczenia rocznego wpływów z podatku, potrąca się z bieżących wpływów należnych tej jednostce samorządu terytorialnego z tego tytułu w terminie 3 miesięcy następujących po miesiącu, w którym dokonano rozliczenia, chyba że jednostka dokonała zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty.
2. W przypadku niedokonania potrącenia lub zwrotu, o których mowa w ust. 1, jednostka samorządu terytorialnego dokonuje zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty w sześciu kolejnych, równych ratach miesięcznych, poczynając od miesiąca następującego po miesiącu, w którym otrzymała w tej sprawie zawiadomienie naczelnika urzędu skarbowego.
3. W przypadku gdy jednostka samorządu terytorialnego nie dokona zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych, naczelnik urzędu skarbowego, po upływie terminu płatności ostatniej z rat, o których mowa w ust. 2, wydaje decyzję, w której określa kwotę podlegającą zwrotowi.
4. Do nienależnie otrzymanej kwoty, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.⁴⁾), z wyłączeniem przepisów dotyczących umarzania zaległości podatkowych, z tym że odsetki za zwłokę nalicza się po upływie terminu płatności ostatniej z rat, o których mowa w ust. 2.

Art. 11.

1. Środki stanowiące dochody jednostek samorządu terytorialnego, które na podstawie odrębnych przepisów pobierają urzędy skarbowe, są odprowadzane na rachunek budżetu właściwej jednostki samorządu terytorialnego w terminie 14

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199, z 2006 r. Nr 66, poz. 470, Nr 104, poz. 708, Nr 143, poz. 1031, Nr 217, poz. 1590 i Nr 225, poz. 1635, z 2007 r. Nr 112, poz. 769, Nr 120, poz. 818, Nr 192, poz. 1378 i Nr 225, poz. 1671, z 2008 r. Nr 118, poz. 745, Nr 141, poz. 888, Nr 180, poz. 1109 i Nr 209, poz. 1316, 1318 i 1320, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 44, poz. 362, Nr 57, poz. 466, Nr 131, poz. 1075, Nr 157, poz. 1241, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 213, poz. 1652 i Nr 216, poz. 1676 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230 i Nr 57, poz. 355.

- dni od dnia, w którym wpłynęły na rachunek urzędu skarbowego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 4.
2. Środki stanowiące dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych podlegają przekazaniu z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa na rachunki budżetów właściwych jednostek samorządu terytorialnego w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym podatek wpłynął na rachunek urzędu skarbowego, z zastrzeżeniem ust. 3.
 3. Środki stanowiące dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych za miesiąc grudzień podlegają przekazaniu z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa na rachunki budżetów właściwych jednostek samorządu terytorialnego w następujący sposób:
 - 1) w terminie do dnia 20 grudnia roku budżetowego przekazuje się zaliczkę w wysokości 80% kwoty przekazanej, zgodnie z ust. 2, za miesiąc listopad roku budżetowego;
 - 2) w terminie do dnia 10 stycznia roku następnego przekazuje się kwotę stanowiącą różnicę między kwotą z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, który wpłynął na rachunek urzędu skarbowego w miesiącu grudniu, a kwotą zaliczki przekazanej zgodnie z pkt 1.
 4. W przypadku wydania postanowienia w sprawie zaliczenia nadpłaty lub zwrotu podatku na poczet zaległych lub bieżących zobowiązań podatkowych w trybie art. 76a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, termin, o którym mowa w ust. 1, jest liczony od dnia, w którym to postanowienie stało się ostateczne.

Art. 12.

Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje jednostkom samorządu terytorialnego, na wniosek przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego, kwartalne informacje o stanie i terminach realizacji dochodów, o których mowa w art. 11 ust. 1.

Art. 13.

1. Jeżeli dochody pobrane przez urzędy skarbowe na rzecz jednostek samorządu terytorialnego nie zostaną przekazane w terminach, o których mowa w art. 11, jednostce samorządu terytorialnego przysługują odsetki w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych.
2. Odsetki, o których mowa w ust. 1, nie przysługują, jeżeli urząd skarbowy nie przekazał dochodów jednostce samorządu terytorialnego w terminie, o którym mowa w art. 11 ust. 1, z powodu niezłożenia przez podatnika informacji, o której mowa w art. 10 ust. 4.

Art. 14.

1. Wpływy z opłaty skarbowej:
 - 1) (uchylony);

- 2) uiszczanej gotówką, są wpłacane na rachunek budżetu gminy, na obszarze której ma siedzibę podmiot, który dokonał czynności urzędowej albo wydał zaświadczenie lub zezwolenie, z zastrzeżeniem ust. 2;
 - 3) (uchylony);
 - 4) w pozostałych przypadkach są wpłacane na rachunek budżetu gminy, na obszarze której jest położony właściwy miejscowo organ podatkowy.
2. Jeżeli podmiotem, który dokonał czynności urzędowej albo wydał zaświadczenie lub zezwolenie, jest wójt (burmistrz, prezydent miasta) lub upoważniony przez niego podmiot, wpływy z opłaty skarbowej uiszczanej gotówką są wpłacane na rachunek budżetu tej gminy.

Art. 15.

Wpływy z podatku od spadków i darowizn są przekazywane:

- 1) w przypadku pobranego przez płatnika podatku od spadków i darowizn z tytułu nabycia, w drodze darowizny, własności nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego i prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której jest położona nieruchomość; jeżeli nieruchomość ta jest położona na obszarze różnych gmin lub darowizna obejmuje przedmioty położone na obszarze różnych gmin – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której ma miejsce zamieszkania (siedzibę) darczyńca w dniu przyjęcia darowizny przez obdarowanego, a jeżeli darczyńca nie ma miejsca zamieszkania (siedziby) w kraju – na rachunek budżetu gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania obdarowanego;
- 2) w przypadku pobranego przez płatnika podatku od spadków i darowizn z tytułu nabycia, w drodze nieodpłatnego zniesienia współwłasności, przedmiotów, o których mowa w pkt 1 – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której jest położona nieruchomość, a jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze różnych gmin – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której ma miejsce zamieszkania nabywca w dniu powstania obowiązku podatkowego, a jeżeli nabywca nie ma miejsca zamieszkania w kraju – na rachunek budżetu gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania (siedziby) zbywcy;
- 3) w przypadku darowizny innych rzeczy lub innych praw majątkowych, niż wymienione w pkt 1 – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której ma miejsce zamieszkania lub siedzibę darczyńca w dniu przyjęcia darowizny przez obdarowanego, a jeżeli darczyńca nie ma miejsca zamieszkania (siedziby) w kraju – na rachunek budżetu gminy, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania obdarowanego;
- 4) w przypadku nieodpłatnego zniesienia współwłasności innych rzeczy lub innych praw majątkowych, niż wymienione w pkt 1 – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której w chwili powstania obowiązku podatkowego ma miejsce zamieszkania nabywca, a jeżeli nabywca nie ma miejsca zamieszkania w kraju – na rachunek budżetu gminy, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania zbywcy;

- 5) z tytułu spadku lub zachowku – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której są położone przedmioty spadku, a jeżeli przedmioty spadku są położone na obszarze różnych gmin – na rachunek budżetu gminy właściwej ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania (pobytu) spadkodawcy; jeżeli spadkodawca nie miał miejsca zamieszkania w kraju – na rachunek budżetu gminy, na terenie której ma miejsce zamieszkania spadkobierca;
- 6) z tytułu zasiedzenia, jeżeli:
 - a) przedmiotem zasiedzenia jest własność nieruchomości lub służebność gruntowa – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której jest położona nieruchomość,
 - b) przedmiotem zasiedzenia jest nieruchomość położona na obszarze różnych gmin lub rzeczy ruchome – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której ma miejsce zamieszkania nabywca;
- 7) w pozostałych przypadkach – na rachunek miasta stołecznego Warszawy.

Art. 16.

Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych są przekazywane:

- 1) od czynności cywilnoprawnych, których przedmiotem jest przeniesienie własności nieruchomości, prawa użytkowania wieczystego, spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego, spółdzielczego prawa do lokalu użytkowego oraz wynikających z przepisów prawa spółdzielczego: prawa do domu jednorodzinnego i prawa do lokalu w małym domu mieszkalnym – na rachunek budżetu gminy właściwej ze względu na miejsce położenia nieruchomości;
- 2) od umowy spółki – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której spółka ma siedzibę;
- 3) od czynności cywilnoprawnych, których przedmiotem jest przeniesienie własności rzeczy ruchomych i praw majątkowych, niewymienionych w pkt 1 – na rachunek budżetu gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę nabywcy, a jeżeli:
 - a) jedynie zbywca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w kraju – na rachunek budżetu gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę zbywcy,
 - b) żadna ze stron nie ma miejsca zamieszkania lub siedziby w kraju – na rachunek budżetu gminy właściwej ze względu na miejsce dokonania czynności;
- 4) od umowy sprzedaży przedsiębiorstwa albo jego zorganizowanej części – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której znajduje się siedziba tego przedsiębiorstwa albo jego zorganizowana część;
- 5) od pozostałych czynności cywilnoprawnych – na rachunek budżetu gminy, na obszarze której ma siedzibę właściwy miejscowo urząd skarbowy.

Art. 17.

1. Organ podatkowy potrąca z bieżących wpływów należnych gminie kwoty przekazanego jej podatku od spadków i darowizn lub podatku od czynności cywil-

- noprawnych, wypłacone podatnikom tytułem zwrotu nadpłaty lub tytułem zwrotu podatku.
2. Jeżeli w okresie 2 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym dokonano zwrotu nadpłaty lub zwrotu podatku, nie nastąpiło potrącenie całej kwoty wypłaconej podatnikowi, gmina jest zobowiązana do jednorazowego zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty organowi podatkowemu.
 3. W przypadku gdy gmina nie dokona zwrotu nienależnie otrzymanej kwoty zgodnie z ust. 2, organ podatkowy wydaje decyzję określającą kwotę zwrotu. Przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa stosuje się odpowiednio, z tym że odsetki za zwłokę nalicza się po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 18.

1. Do udzielania ulg podatkowych, umarzania, rozkładania na raty i odraczania terminów płatności należności z tytułu podatków i opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego, a także zwalniania z obowiązku pobrania bądź ograniczenia poboru tych należności mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.
2. W przypadku pobieranych przez urząd skarbowy podatków i opłat stanowiących w całości dochody jednostek samorządu terytorialnego, naczelnik tego urzędu może umarzać, odraczać termin zapłaty lub rozkładać na raty należności oraz zwalniać płatnika z obowiązku pobrania bądź ograniczać pobór należności wyłącznie za zgodą przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego.
3. Na postanowienie przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego w przedmiocie ulg, o których mowa w ust. 1, nie przysługuje zażalenie.
4. W przypadkach, o których mowa w ust. 2, naczelnik urzędu skarbowego przekazuje jednostce samorządu terytorialnego informacje o wydanych decyzjach, w terminie 10 dni po upływie każdego kwartału.

Rozdział 4

Zasady ustalania subwencji ogólnej i wpłat dla jednostek samorządu terytorialnego

Art. 19.

Kwoty przeznaczone na części subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 7 ust. 1, oraz kwoty wpłat, o których mowa w art. 7 ust. 2, odpowiednio dla gmin, powiatów i województw określa ustawa budżetowa.

Art. 20.

1. Część wyrównawczą subwencji ogólnej dla gmin stanowi suma kwoty podstawowej oraz, z zastrzeżeniem ust. 9, kwoty uzupełniającej.
2. Kwotę podstawową otrzymuje gmina, w której wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w gminie, zwany dalej „wskaźnikiem G”, jest mniejszy niż 92% wskaźnika dochodów podatkowych dla wszystkich gmin, zwanego dalej „wskaźnikiem Gg”.

3. Przez dochody podatkowe, o których mowa w ust. 2, rozumie się łączne dochody z tytułu:
 - 1) podatku od nieruchomości;
 - 2) podatku rolnego;
 - 3) podatku leśnego;
 - 4) podatku od środków transportowych;
 - 5) podatku od czynności cywilnoprawnych;
 - 6) podatku od osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej;
 - 7) wpływów z opłaty skarbowej;
 - 8) wpływów z opłaty eksploatacyjnej;
 - 9) udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
 - 10) udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych.
4. Wskaźnik G oblicza się dzieląc kwotę dochodów podatkowych gminy, ustalanych z uwzględnieniem art. 32 ust. 1 i 3, za rok poprzedzający rok bazowy przez liczbę mieszkańców gminy.
5. Wskaźnik Gg oblicza się dzieląc sumę dochodów podatkowych, ustalanych z uwzględnieniem art. 32 ust. 1 i 3, wszystkich gmin za rok poprzedzający rok bazowy przez liczbę mieszkańców kraju.
6. Wysokość należnej gminie kwoty podstawowej oblicza się dla gmin, w których:
 - 1) wskaźnik G jest równy lub niższy od 40% wskaźnika Gg – mnożąc liczbę mieszkańców gminy przez liczbę stanowiącą sumę:
 - a) liczby stanowiącej 99% różnicy między 40% wskaźnika Gg i wskaźnikiem G,
 - b) liczby stanowiącej 41,97% wskaźnika Gg;
 - 2) wskaźnik G jest wyższy od 40% i nie wyższy od 75% wskaźnika Gg – mnożąc liczbę mieszkańców gminy przez liczbę stanowiącą sumę:
 - a) liczby stanowiącej 83% różnicy między 75% wskaźnika Gg i wskaźnikiem G,
 - b) liczby stanowiącej 12,92% wskaźnika Gg;
 - 3) wskaźnik G jest wyższy od 75% i niższy od 92% wskaźnika Gg – mnożąc liczbę mieszkańców gminy przez liczbę stanowiącą 76% różnicy między 92% wskaźnika Gg i wskaźnikiem G.
7. Kwotę uzupełniającą otrzymuje gmina, w której gęstość zaludnienia jest niższa od średniej gęstości zaludnienia w kraju.
8. Wysokość należnej gminie kwoty uzupełniającej oblicza się jako iloczyn:
 - 1) 17% wskaźnika Gg;
 - 2) liczby mieszkańców gminy;
 - 3) ilorazu różnicy średniej gęstości zaludnienia w kraju i gęstości zaludnienia w gminie do średniej gęstości zaludnienia w kraju.
9. Jeżeli w gminie, o której mowa w ust. 7, wskaźnik G jest wyższy od 150% wskaźnika Gg, gmina ta nie otrzymuje kwoty uzupełniającej. Kwota uzupełniająca, wyliczona w sposób określony w ust. 8, zwiększa część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin.

Art. 21.

1. Część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin ustala się w wysokości stanowiącej sumę łącznej kwoty wpłat gmin określonych w art. 29 oraz łącznej kwoty uzupełniającej części wyrównawczej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 20 ust. 9.
2. Część równoważącą subwencji ogólnej dzieli się między gminy w sposób określony w art. 21a.
3. (uchylony).

Art. 21a.

1. Z kwoty części równoważającej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 21 ust. 1, wydziela się kwoty w wysokości:
 - 1) 50% – rozdzielanej, w sposób określony w ust. 2, między gminy o statusie miasta, zwane dalej „gminami miejskimi”, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe, wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 80% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin miejskich, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin;
 - 2) 25% – rozdzielanej, w sposób określony w ust. 3, między gminy, na terenie których znajdują się wyłącznie wsie, zwane dalej „gminami wiejskimi” i gminy, na terenie których jedna z miejscowości posiada status miasta, zwane dalej „gminami miejsko-wiejskimi”, w których wydatki na dodatki mieszkaniowe, wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, były wyższe od 90% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe wszystkich gmin wiejskich i miejsko-wiejskich, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin;
 - 3) 25% – rozdzielanej, w sposób określony w ust. 4, między gminy wiejskie i gminy miejsko-wiejskie, w których suma dochodów za rok poprzedzający rok bazowy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz dochodów z podatku rolnego i z podatku leśnego, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, jest niższa od 80% średnich dochodów z tych samych tytułów za rok poprzedzający rok bazowy we wszystkich gminach wiejskich i miejsko-wiejskich, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin.
2. Kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 1, rozdziela się między gminy miejskie w następujący sposób:
 - 1) dla danej gminy ustala się, z dokładnością do drugiego miejsca po przecinku, wydatki na dodatki mieszkaniowe, wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy;
 - 2) dla gmin spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oblicza się różnicę między wydatkami na dodatki mieszkaniowe, wykonanymi w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, a 80% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe, wykonanych w roku

- poprzedzającym rok bazowy przez wszystkie gminy miejskie, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin;
- 3) oblicza się kwotę nadwyżki wydatków na dodatki mieszkaniowe, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, jako iloczyn różnicy wydatków wyliczonej w sposób określony w pkt 2 i liczby mieszkańców gminy;
 - 4) oblicza się, z dokładnością do dziesiątego miejsca po przecinku, współczynnik udziału kwoty nadwyżki wydatków danej gminy, o której mowa w pkt 3, w łącznej kwocie nadwyżki wydatków gmin spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
 - 5) współczynnik udziału, obliczony w sposób określony w pkt 4, mnoży się przez kwotę części równoważącej subwencji ogólnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1;
 - 6) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 5 jest wyższa od kwoty nadwyżki wydatków, o której mowa w pkt 3, to wysokość kwoty należnej gminie jest równa kwocie nadwyżki wydatków obliczonej dla gminy w sposób określony w pkt 3, a pozostałe środki zwiększają rezerwę, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1;
 - 7) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 5 jest niższa od kwoty nadwyżki wydatków, o której mowa w pkt 3, to wysokość kwoty należnej gminie jest równa kwocie obliczonej w sposób określony w pkt 5.
3. Kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, rozdziela się między gminy wiejskie i miejsko-wiejskie w następujący sposób:
- 1) dla danej gminy ustala się, z dokładnością do drugiego miejsca po przecinku, wydatki na dodatki mieszkaniowe, wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy;
 - 2) dla gmin spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oblicza się różnicę między wydatkami na dodatki mieszkaniowe, wykonanymi w roku poprzedzającym rok bazowy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy, a 90% średnich wydatków na dodatki mieszkaniowe, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy przez wszystkie gminy wiejskie i miejsko-wiejskie, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin;
 - 3) oblicza się kwotę nadwyżki wydatków na dodatki mieszkaniowe, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, jako iloczyn różnicy wydatków wyliczonej w sposób określony w pkt 2 i liczby mieszkańców gminy;
 - 4) oblicza się, z dokładnością do dziesiątego miejsca po przecinku, współczynnik udziału kwoty nadwyżki wydatków danej gminy, o której mowa w pkt 3, w łącznej kwocie nadwyżki wydatków gmin spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2;
 - 5) współczynnik udziału, obliczony w sposób określony w pkt 4, mnoży się przez kwotę części równoważącej subwencji ogólnej, o której mowa w ust. 1 pkt 2;
 - 6) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 5 jest wyższa od kwoty nadwyżki wydatków, o której mowa w pkt 3, to wysokość kwoty należnej gminie jest równa kwocie nadwyżki wydatków obliczonej dla gminy w sposób określony w pkt 3, a pozostałe środki zwiększają rezerwę, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1;

- 7) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 5 jest niższa od kwoty nadwyżki wydatków, o której mowa w pkt 3, to wysokość kwoty należnej gminie jest równa kwocie obliczonej w sposób określony w pkt 5.
4. Kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, rozdziela się między gminy wiejskie i miejsko-wiejskie w następujący sposób:
 - 1) dla danej gminy ustala się, z dokładnością do drugiego miejsca po przecinku, sumę dochodów z tytułów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy;
 - 2) dla gmin spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 3, oblicza się różnicę między 80% średnich dochodów wszystkich gmin wiejskich i miejsko-wiejskich z tytułów, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w przeliczeniu na jednego mieszkańca tych gmin, a dochodami gminy z tych samych tytułów, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy;
 - 3) oblicza się iloczyn różnicy dochodów wyliczonej w sposób określony w pkt 2 i liczby mieszkańców gminy, zwany dalej „kwotą dochodów do uzupełnienia”;
 - 4) oblicza się, z dokładnością do dziesiątego miejsca po przecinku, współczynnik udziału kwoty dochodów do uzupełnienia danej gminy w łącznej kwocie dochodów do uzupełnienia gmin spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 3;
 - 5) współczynnik udziału, obliczony w sposób określony w pkt 4, mnoży się przez kwotę części równoważącej subwencji ogólnej, o której mowa w ust. 1 pkt 3;
 - 6) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 5 jest wyższa od kwoty dochodów do uzupełnienia, o której mowa w pkt 3, to wysokość kwoty należnej gminie jest równa kwocie dochodów do uzupełnienia obliczonej dla gminy w sposób określony w pkt 3, a pozostałe środki zwiększają rezerwę, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1;
 - 7) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 5 jest niższa od kwoty dochodów do uzupełnienia, o której mowa w pkt 3, to wysokość kwoty należnej gminie jest równa kwocie obliczonej w sposób określony w pkt 5.
 5. Część równoważąca subwencji ogólnej dla danej gminy stanowi sumę kwot obliczonych zgodnie z przepisami ust. 2–4.

Art. 22.

1. Część wyrównawczą subwencji ogólnej dla powiatów stanowi suma kwoty podstawowej oraz kwoty uzupełniającej.
2. Kwotę podstawową otrzymuje powiat, w którym wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie, zwany dalej „wskaźnikiem P”, jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów, zwany dalej „wskaźnikiem Pp”.
3. Przez dochody podatkowe, o których mowa w ust. 2, rozumie się łączne dochody z tytułu:
 - 1) udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
 - 2) udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych.

4. Wskaźnik P oblicza się dzieląc kwotę dochodów podatkowych powiatu, uzyskanych w roku poprzedzającym rok bazowy, przez liczbę mieszkańców powiatu.
5. Wskaźnik Pp oblicza się dzieląc sumę dochodów podatkowych wszystkich powiatów, uzyskanych w roku poprzedzającym rok bazowy, przez liczbę mieszkańców kraju.
6. Wysokość należnej powiatowi kwoty podstawowej ustala się mnożąc liczbę stanowiącą 90% różnicy między wskaźnikiem Pp a wskaźnikiem P przez liczbę mieszkańców danego powiatu.
7. Kwotę uzupełniającą otrzymuje powiat, w którym wskaźnik bezrobocia w powiecie, obliczony jako iloraz stopy bezrobocia w powiecie i stopy bezrobocia w kraju, zwany dalej „wskaźnikiem B”, jest wyższy od 1,10.
8. Wysokość należnej powiatowi kwoty uzupełniającej oblicza się:
 - 1) dla powiatów, w których wskaźnik B jest nie większy niż 1,25 – mnożąc różnicę między wskaźnikiem B a liczbą 1,10 przez liczbę stanowiącą 10% wskaźnika Pp i przez liczbę mieszkańców tego powiatu;
 - 2) dla powiatów, w których wskaźnik B jest większy niż 1,25 i nie większy niż 1,40 – mnożąc różnicę między wskaźnikiem B a liczbą 1,25 przez liczbę stanowiącą 25% wskaźnika Pp, powiększoną o 1,50% wskaźnika Pp, i przez liczbę mieszkańców tego powiatu;
 - 3) dla powiatów, w których wskaźnik B jest większy niż 1,40 – mnożąc różnicę między wskaźnikiem B a liczbą 1,40 przez liczbę stanowiącą 40% wskaźnika Pp, powiększoną o 5,25% wskaźnika Pp, i przez liczbę mieszkańców tego powiatu.

Art. 23.

1. Część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów ustala się w wysokości łącznej kwoty wpłat powiatów określonych w art. 30.
2. Część równoważącą subwencji ogólnej dzieli się między powiaty w sposób określony w art. 23a.
3. (uchylony).

Art. 23a.

1. Z kwoty części równoważącej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 23 ust. 1, wydziela się kwoty w wysokości:
 - 1) 9% – rozdzielanej, w sposób określony w ust. 2 z uwzględnieniem wydatków na rodziny zastępcze, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy, między powiaty, które w roku poprzedzającym rok bazowy nie były objęte obowiązkiem dokonywania wpłat, o których mowa w art. 30, lub dla których taka wpłata była ustalona w kwocie niższej od 1 000 000 zł;
 - 2) 7% – rozdzielanej, w sposób określony w ust. 3, między powiaty wskazane przez ministra właściwego do spraw pracy, w których w roku budżetowym nie działa powiatowy urząd pracy, a zadania tej jednostki są realizowane przez inny powiat;
 - 3) 30% – rozdzielanej, w sposób określony w ust. 4, między powiaty, w których długość dróg powiatowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca po-

wiatu jest wyższa od średniej długości dróg powiatowych w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju;

- 4) 30% – rozdzielanej, w sposób określony w ust. 5, między miasta na prawach powiatu, w zależności od długości dróg wojewódzkich i krajowych znajdujących się w granicach miast na prawach powiatu;
 - 5) 24% – rozdzielanej, w sposób określony w ust. 6, między powiaty, w których kwota planowanych dochodów powiatu na rok budżetowy jest niższa od kwoty planowanych dochodów powiatu w roku bazowym.
2. Kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 1, rozdziela się między powiaty w następujący sposób:
- 1) dla powiatu spełniającego warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, ustala się kwotę wydatków na rodziny zastępcze, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy;
 - 2) dla powiatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oblicza się sumę wydatków na rodziny zastępcze, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy;
 - 3) oblicza się, z dokładnością do dziesiątego miejsca po przecinku, współczynnik udziału wydatków danego powiatu, o których mowa w pkt 1, w łącznej kwocie wydatków powiatów ustalonej zgodnie z pkt 2;
 - 4) wysokość kwoty należnej powiatowi oblicza się jako iloczyn współczynnika udziału, obliczonego w sposób określony w pkt 3, i kwoty części równoważonej subwencji ogólnej, o której mowa w ust. 1 pkt 1.
3. Kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, rozdziela się między powiaty w następujący sposób:
- 1) dla powiatu, w którym powiatowy urząd pracy obejmował swoim zasięgiem działania obszar przekraczający granice tego powiatu, oblicza się kwotę wydatków bieżących powiatowego urzędu pracy, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy;
 - 2) oblicza się liczbę mieszkańców zamieszkałych na obszarze powiatów obsługiwanych przez jeden powiatowy urząd pracy w roku poprzedzającym rok bazowy;
 - 3) dla powiatu, o którym mowa w pkt 1, oblicza się kwotę wydatków bieżących powiatowego urzędu pracy, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, jako iloraz kwoty wydatków bieżących powiatowego urzędu pracy wyliczonej w sposób określony w pkt 1 i liczby mieszkańców, o której mowa w pkt 2;
 - 4) dla powiatu spełniającego warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, wysokość kwoty należnej oblicza się jako iloczyn liczby mieszkańców tego powiatu i kwoty wydatków na jednego mieszkańca, o której mowa w pkt 3;
 - 5) jeżeli suma kwot obliczonych w sposób określony w pkt 4 dla powiatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jest wyższa od kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2, wysokość kwoty należnej powiatowi mnoży się przez iloraz kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2, i sumy kwot obliczonych dla wszystkich powiatów;
 - 6) jeżeli suma kwot obliczonych w sposób określony w pkt 4 dla powiatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, jest niższa od kwoty,

- o której mowa w ust. 1 pkt 2, nadwyżkę środków dzieli się w sposób określony w ust. 2.
4. Kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 3, rozdziela się między powiaty w następujący sposób:
- 1) dla powiatów spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 3, oblicza się różnicę między długością dróg powiatowych, w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu, a średnią długością dróg powiatowych w kraju, w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju;
 - 2) oblicza się nadwyżkę długości dróg powiatowych w powiecie jako iloczyn różnicy między długością dróg powiatowych wyliczoną w sposób określony w pkt 1 i liczby mieszkańców powiatu;
 - 3) oblicza się, z dokładnością do dziesiątego miejsca po przecinku, współczynnik udziału nadwyżki długości dróg powiatowych w powiecie, o której mowa w pkt 2, w łącznej nadwyżce długości dróg powiatowych w powiatach spełniających warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 3;
 - 4) wysokość kwoty należnej powiatowi oblicza się jako iloczyn współczynnika udziału, obliczonego w sposób określony w pkt 3, i kwoty części równoważącej subwencji ogólnej, o której mowa w ust. 1 pkt 3.
5. Kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 4, rozdziela się między miasta na prawach powiatu w następujący sposób:
- 1) ustala się łączną długość dróg wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu w kraju;
 - 2) oblicza się, z dokładnością do dziesiątego miejsca po przecinku, współczynnik udziału długości dróg wojewódzkich i krajowych w granicach miasta na prawach powiatu w łącznej długości dróg wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu w kraju, o której mowa w pkt 1;
 - 3) wysokość kwoty należnej powiatowi oblicza się jako iloczyn współczynnika udziału, obliczonego w sposób określony w pkt 2, i kwoty części równoważącej subwencji ogólnej, o której mowa w ust. 1 pkt 4.
6. Kwotę, o której mowa w ust. 1 pkt 5, rozdziela się między powiaty w następujący sposób:
- 1) dla danego powiatu oblicza się kwotę planowanych dochodów powiatu na rok budżetowy jako sumę dochodów z tytułu części wyrównawczej subwencji ogólnej i poszczególnych kwot części równoważącej subwencji ogólnej, o których mowa w ust. 1 pkt 1–4, pomniejszoną o ustaloną wpłatę do budżetu państwa;
 - 2) dla danego powiatu oblicza się kwotę planowanych dochodów powiatu na rok bazowy jako sumę dochodów z tytułu części wyrównawczej i równoważącej subwencji ogólnej, pomniejszoną o planowaną wpłatę do budżetu państwa;
 - 3) dla powiatu spełniającego warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 5, oblicza się różnicę między planowanymi dochodami, obliczonymi w sposób określony w pkt 1, a planowanymi dochodami, obliczonymi w sposób określony w pkt 2;
 - 4) oblicza się łączną kwotę różnic dochodów obliczonych w sposób określony w pkt 3;

- 5) oblicza się, z dokładnością do dziesiątego miejsca po przecinku, współczynnik udziału różnicy, o której mowa w pkt 3, w łącznej kwocie różnic, o której mowa w pkt 4;
 - 6) współczynnik udziału, obliczony w sposób określony w pkt 5, mnoży się przez kwotę części równoważącej subwencji ogólnej, o której mowa w ust. 1 pkt 5;
 - 7) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 6 jest wyższa od kwoty różnicy, o której mowa w pkt 3, to wysokość kwoty należnej powiatowi jest równa kwocie tej różnicy obliczonej w sposób określony w pkt 3, a nadwyżkę środków dzieli się w sposób określony w ust. 2;
 - 8) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 6 jest niższa od kwoty różnicy, o której mowa w pkt 3, to wysokość kwoty należnej powiatowi jest równa kwocie obliczonej w sposób określony w pkt 6.
7. Planowane na rok bazowy dochody powiatu, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i ust. 6 pkt 2, oraz wpłaty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 6 pkt 2, ustala się na podstawie informacji, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2.
8. Część równoważąca subwencji ogólnej dla danego powiatu stanowi sumę kwot obliczonych zgodnie z ust. 2–6.

Art. 24.

1. Część wyrównawczą subwencji ogólnej dla województw stanowi suma kwoty podstawowej oraz kwoty uzupełniającej.
2. Kwotę podstawową otrzymuje województwo, w którym wskaźnik dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w województwie, zwany dalej „wskaźnikiem W”, jest mniejszy niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich województw, zwany dalej „wskaźnikiem Ww”.
3. Przez dochody podatkowe, o których mowa w ust. 2, rozumie się łączne dochody z tytułu:
 - 1) udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
 - 2) udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych.
4. Wskaźnik W oblicza się dzieląc kwotę dochodów podatkowych województwa, uzyskanych w roku poprzedzającym rok bazowy, przez liczbę mieszkańców województwa.
5. Wskaźnik Ww oblicza się dzieląc sumę dochodów podatkowych wszystkich województw, uzyskanych w roku poprzedzającym rok bazowy, przez liczbę mieszkańców kraju.
6. Wysokość należnej województwu kwoty podstawowej ustala się mnożąc liczbę stanowiącą 72% różnicy między wskaźnikiem Ww a wskaźnikiem W przez liczbę mieszkańców województwa.
7. Kwotę uzupełniającą otrzymuje województwo, w którym liczba mieszkańców nie przekracza 3 milionów.
8. Wysokość kwoty uzupełniającej należnej województwu oblicza się mnożąc liczbę stanowiącą 9% wskaźnika Ww przez przeliczeniową liczbę mieszkańców, ustaloną dla województw o liczbie mieszkańców:

- 1) nie większej niż 2 miliony – jako sumę 2 milionów mieszkańców i 50% liczby mieszkańców powyżej 1 miliona;
- 2) większej niż 2 miliony, ale nie większej niż 2,5 miliona – jako sumę 2,5 miliona mieszkańców i 50% liczby mieszkańców powyżej 2 milionów;
- 3) większej niż 2,5 miliona, ale nie większej niż 3 miliony – jako sumę 2,75 miliona mieszkańców i 50% liczby mieszkańców ponad 2,5 miliona.

Art. 25.⁵⁾

1. Część regionalną subwencji ogólnej dla województw ustala się w wysokości łącznej kwoty wpłat województw określonych w art. 31.
2. Kwotę stanowiącą 20% części regionalnej, o której mowa w ust. 1, dzieli się między województwa, w których stopa bezrobocia jest wyższa niż 110% średniej stopy bezrobocia w kraju.
3. Wysokość należnej województwu kwoty, o której mowa w ust. 2, oblicza się w następujący sposób:
 - 1) ustala się województwa, w których stopa bezrobocia jest wyższa od 110% średniej stopy bezrobocia w kraju;
 - 2) oblicza się – dla kraju – procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych liczby bezrobotnych w następujących przedziałach wiekowych:
 - a) przedział I – do 24 lat,
 - b) przedział II – 25–34 lat,
 - c) przedział III – 35–44 lat,
 - d) przedział IV – 45–54 lat,
 - e) przedział V – 55 i więcej lat– zwanych dalej „przedziałami”;
 - 3) oblicza się – dla każdego z województw ustalonych zgodnie z pkt 1 – procentowy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w tym województwie liczby bezrobotnych w poszczególnych przedziałach;
 - 4) ustala się – dla każdego z województw ustalonych zgodnie z pkt 1 – przedziały, w których procentowy udział liczby bezrobotnych w określonym wieku w ogólnej liczbie bezrobotnych jest większy niż ustalony dla kraju, odrębnie dla każdego przedziału, udział procentowy bezrobotnych w danym przedziale w ogólnej liczbie bezrobotnych;
 - 5) ustala się – dla każdego z województw ustalonych zgodnie z pkt 1 – przeliczeniową liczbę bezrobotnych w województwie dla przedziałów ustalonych zgodnie z pkt 4:
 - a) dla przedziału I – obliczoną jako iloczyn wskaźnika 1,75 i liczby bezrobotnych w tym przedziale w województwie,
 - b) dla przedziału II – obliczoną jako iloczyn wskaźnika 1,65 i liczby bezrobotnych w tym przedziale w województwie,

⁵⁾ Utraci moc z dn. 20.09.2015 r., na podstawie wyroku TK z dnia 4.03.2014 r., sygn. akt K 13/11 (Dz. U. poz. 348), w zakresie, w jakim nie gwarantuje województwom zachowania istotnej części dochodów własnych dla realizacji zadań własnych.

- c) dla przedziału III – obliczoną jako iloczyn wskaźnika 1,45 i liczby bezrobotnych w tym przedziale w województwie,
 - d) dla przedziału IV – obliczoną jako iloczyn wskaźnika 1,25 i liczby bezrobotnych w tym przedziale w województwie,
 - e) dla przedziału V – równą liczbie bezrobotnych w tym przedziale w województwie;
- 6) ustala się – dla każdego z województw ustalonych zgodnie z pkt 1 – ogólną przeliczeniową liczbę bezrobotnych, stanowiącą sumę przeliczeniowych liczb bezrobotnych w przedziałach, ustalonych zgodnie z pkt 4;
 - 7) ustala się – dla województw ustalonych zgodnie z pkt 1 – łączną przeliczeniową liczbę bezrobotnych, stanowiącą sumę ogólnych przeliczeniowych liczb bezrobotnych;
 - 8) ustala się – dla każdego z województw ustalonych zgodnie z pkt 1 – współczynnik udziału ogólnej przeliczeniowej liczby bezrobotnych w łącznej przeliczeniowej liczbie bezrobotnych;
 - 9) współczynnik udziału obliczony dla danego województwa mnoży się przez wskaźnik 0,20 i łączną kwotę części regionalnej, o której mowa w ust. 1.
4. Kwotę stanowiącą 40% części regionalnej, o której mowa w ust. 1, dzieli się między województwa, w których powierzchnia dróg wojewódzkich, w przeliczeniu na jednego mieszkańca województwa, jest wyższa od powierzchni dróg wojewódzkich w kraju, w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju.
5. Wysokość należnej województwu kwoty, o której mowa w ust. 4, oblicza się w następujący sposób:
- 1) oblicza się – dla kraju – wskaźnik równy ilorazowi powierzchni dróg wojewódzkich i liczby mieszkańców kraju;
 - 2) oblicza się dla danego województwa wskaźnik równy ilorazowi powierzchni dróg wojewódzkich w województwie i liczby mieszkańców tego województwa;
 - 3) ustala się województwa, dla których wskaźnik określony w pkt 2 jest wyższy od wskaźnika określonego w pkt 1;
 - 4) oblicza się – dla województw ustalonych zgodnie z pkt 3 – sumę wskaźników, o których mowa w pkt 2;
 - 5) wylicza się – dla każdego z województw ustalonych zgodnie z pkt 3 – współczynnik udziału wskaźnika, o którym mowa w pkt 2, w sumie wskaźników obliczonej zgodnie z pkt 4;
 - 6) współczynnik udziału obliczony dla danego województwa mnoży się przez wskaźnik 0,40 i łączną kwotę części regionalnej, o której mowa w ust. 1.
6. Kwotę stanowiącą 10% części regionalnej, o której mowa w ust. 1, dzieli się między województwa, w których PKB w województwie, w przeliczeniu na jednego mieszkańca województwa, jest niższy od 75% PKB w kraju, w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju.
7. Wysokość należnej województwu kwoty, o której mowa w ust. 6, oblicza się w następujący sposób:

- 1) ustala się województwa, w których PKB w województwie, w przeliczeniu na jednego mieszkańca województwa, jest niższy od 75% PKB w kraju, w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju;
 - 2) oblicza się – dla każdego z województw ustalonych zgodnie z pkt 1 – różnicę pomiędzy 75% PKB w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju a PKB w województwie w przeliczeniu na jednego mieszkańca województwa;
 - 3) oblicza się – dla województw ustalonych zgodnie z pkt 1 – sumę różnic, o której mowa w pkt 2;
 - 4) oblicza się – dla każdego z województw ustalonych zgodnie z pkt 1 – współczynnik udziału różnicy, o której mowa w pkt 2, w sumie różnic obliczonej zgodnie z pkt 3;
 - 5) współczynnik udziału, obliczony dla danego województwa mnoży się przez wskaźnik 0,10 i łączną kwotę części regionalnej, o której mowa w ust. 1.
8. (uchylony).
9. (uchylony).
10. Kwotę stanowiącą 15% części regionalnej, o której mowa w ust. 1, dzieli się między województwa z uwzględnieniem wydatków bieżących na regionalne kolejowe przewozy pasażerskie, wykonanych w roku poprzedzającym rok bazowy.
11. Wysokość należnej województwu kwoty, o której mowa w ust. 10, ustala się w następujący sposób:
- 1) dla danego województwa oblicza się wydatki bieżące na regionalne kolejowe przewozy pasażerskie, wykonane w roku poprzedzającym rok bazowy;
 - 2) oblicza się sumę wydatków, o których mowa w pkt 1, wszystkich województw;
 - 3) dla danego województwa oblicza się, z dokładnością do dziesiątego miejsca po przecinku, współczynnik udziału wydatków województwa, o których mowa w pkt 1, w sumie wydatków, o której mowa w pkt 2;
 - 4) współczynnik udziału, obliczony w sposób określony w pkt 3, mnoży się przez wskaźnik 0,15 i łączną kwotę części regionalnej, o której mowa w ust. 1.
12. Kwotę stanowiącą 15% części regionalnej, o której mowa w ust. 1, dzieli się między województwa, w których kwota planowanych dochodów na rok budżetowy z tytułu części wyrównawczej i kwot wchodzących w skład części regionalnej subwencji ogólnej, o których mowa w ust. 2, 4, 6 i 10, pomniejszona o planowaną wpłatę do budżetu państwa, jest niższa od kwoty planowanych na rok bazowy dochodów z tytułu części wyrównawczej i regionalnej subwencji ogólnej, pomniejszonych o planowaną wpłatę do budżetu państwa.
13. Wysokość należnej województwu kwoty, o której mowa w ust. 12, oblicza się w następujący sposób:
- 1) ustala się województwa, w których dochody planowane na rok budżetowy są niższe od dochodów planowanych na rok bazowy;
 - 2) dla województw, o których mowa w pkt 1, oblicza się sumę różnic między dochodami planowanymi na rok budżetowy a dochodami planowanymi na rok bazowy;

- 3) oblicza się, z dokładnością do dziesiątego miejsca po przecinku, współczynnik udziału różnicy obliczonej dla danego województwa, w sumie różnic, o której mowa w pkt 2;
 - 4) współczynnik udziału, obliczony w sposób określony w pkt 3, mnoży się przez wskaźnik 0,15 i łączną kwotę części regionalnej subwencji ogólnej dla województw, o której mowa w ust. 1;
 - 5) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 4 jest wyższa od różnicy między dochodami województwa planowanymi na rok budżetowy a dochodami planowanymi na rok bazowy, to wysokość należnej województwu kwoty jest równa tej różnicy, a nadwyżkę środków dzieli się między wszystkie województwa w sposób określony w ust. 11;
 - 6) jeżeli kwota obliczona w sposób określony w pkt 4 jest niższa od różnicy między dochodami województwa planowanymi na rok budżetowy a dochodami planowanymi na rok bazowy, to wysokość należnej województwu kwoty jest równa kwocie obliczonej w sposób określony w pkt 4.
14. Planowane na rok bazowy dochody województwa oraz wpłaty, o których mowa w ust. 12, ustala się na podstawie informacji, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2.
15. Część regionalna subwencji ogólnej dla danego województwa stanowi sumę kwot obliczonych zgodnie z ust. 3, 5, 7, 11 i 13.

Art. 26.

1. W budżecie państwa tworzy się rezerwę subwencji ogólnej z przeznaczeniem na dofinansowanie:
 - 1) inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu;
 - 2) utrzymania rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2 000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu – w kwocie nie mniejszej niż w roku bazowym;
 - 3) remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.
2. Wysokość rezerwy, o której mowa w ust. 1, ustala się w kwocie nie mniejszej niż kwota rezerwy przyjęta w ustawie budżetowej na rok bazowy na dofinansowanie zadań, o których mowa w ust. 1, skorygowana w przypadku zmiany zakresu realizowanych zadań.
3. Rezerwą, o której mowa w ust. 1, dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 27.

Wielkość części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala corocznie ustawa budżetowa.

Art. 28.

1. Kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.
2. Od kwoty, o której mowa w ust. 1, odlicza się 0,4% na rezerwę części oświatowej subwencji ogólnej.
3. Rezerwą części oświatowej subwencji ogólnej dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego.
4. Podział rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej następuje nie później niż do dnia 30 listopada każdego roku. Środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej przekazuje jednostkom samorządu terytorialnego minister właściwy do spraw finansów publicznych.
5. Po odliczeniu rezerwy, o której mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dzieli część oświatową subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, biorąc pod uwagę zakres realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, z wyłączeniem zadań związanych z dowozem uczniów oraz zadań związanych z prowadzeniem przedszkoli ogólnodostępnych i oddziałów ogólnodostępnych w przedszkolach z oddziałami integracyjnymi oraz zadań związanych z prowadzeniem innych form wychowania przedszkolnego – w sposób określony na podstawie ust. 6. Do podziału części oświatowej subwencji ogólnej przyjmuje się dane zgromadzone w bazie danych systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. Nr 139, poz. 814).
6. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia, sposób podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem w szczególności typów i rodzajów szkół i placówek prowadzonych przez te jednostki, stopni awansu zawodowego nauczycieli oraz liczby uczniów w tych szkołach i placówkach.

Art. 29.

1. Gminy, w których wskaźnik G jest większy niż 150% wskaźnika Gg, dokonują wpłat do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin.
2. Kwotę rocznej wpłaty oblicza się mnożąc liczbę mieszkańców gminy przez kwotę wynoszącą:
 - 1) 20% nadwyżki wskaźnika G ponad 150% wskaźnika Gg – dla gmin, w których wskaźnik G jest nie większy niż 200% wskaźnika Gg;
 - 2) 10% wskaźnika Gg, powiększoną o 25% nadwyżki wskaźnika G ponad 200% wskaźnika Gg – dla gmin, w których wskaźnik G jest większy niż 200% i nie większy niż 300% wskaźnika Gg;

- 3) 35% wskaźnika Gg, powiększoną o 30% nadwyżki wskaźnika G ponad 300% wskaźnika Gg – dla gmin, w których wskaźnik G jest większy niż 300% wskaźnika Gg.

Art. 30.

1. Powiaty, w których wskaźnik P jest większy niż 110% wskaźnika Pp, dokonują wpłat do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów.
2. Kwotę rocznej wpłaty oblicza się mnożąc liczbę mieszkańców powiatu przez kwotę wynoszącą:
 - 1) 80% nadwyżki wskaźnika P ponad 110% wskaźnika Pp – dla powiatów, w których wskaźnik P jest nie większy niż 120% wskaźnika Pp;
 - 2) 8% wskaźnika Pp, powiększoną o 95% nadwyżki wskaźnika P ponad 120% wskaźnika Pp – dla powiatów, w których wskaźnik P jest większy niż 120% i nie większy niż 125% wskaźnika Pp;
 - 3) 12,75% wskaźnika Pp, powiększoną o 98% nadwyżki wskaźnika P ponad 125% wskaźnika Pp – dla powiatów, w których wskaźnik P jest większy niż 125% wskaźnika Pp.

Art. 31.⁶⁾

1. Województwa, w których wskaźnik W jest większy od 110% wskaźnika Ww, dokonują wpłat do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część regionalną subwencji ogólnej dla województw.
2. Kwotę rocznej wpłaty oblicza się mnożąc liczbę mieszkańców województwa przez kwotę wynoszącą:
 - 1) 80% nadwyżki wskaźnika W ponad 110% wskaźnika Ww – dla województw, w których wskaźnik W jest nie większy niż 170% wskaźnika Ww;
 - 2) 48% wskaźnika Ww, powiększoną o 95% nadwyżki wskaźnika W ponad 170% wskaźnika Ww – dla województw, w których wskaźnik W jest większy niż 170% wskaźnika Ww.

Art. 32.

1. Podstawę do wyliczenia wskaźników G, Gg, P, Pp, W i Ww oraz kwot, o których mowa w art. 21a ust. 1 pkt 3, stanowią dochody wykazane za rok poprzedzający rok bazowy w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązków sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych, w terminie do dnia 30 czerwca roku bazowego.
2. Podstawę do wyliczenia kwot, o których mowa w art. 21a ust. 1 pkt 1 i 2, art. 23a ust. 1 pkt 1 i 2 i art. 25 ust. 10, stanowią wydatki wykazane za rok poprzedzają-

⁶⁾ Utracił moc z dn. 20.09.2015 r., na podstawie wyroku TK z dnia 4.03.2014 r., sygn. akt K 13/11 (Dz. U. poz. 348), w zakresie, w jakim nie gwarantuje województwom zachowania istotnej części dochodów własnych dla realizacji zadań własnych.

- cy rok bazowy w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzania wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych, w terminie do dnia 30 czerwca roku bazowego.
3. W celu ustalenia części wyrównawczej subwencji ogólnej i wpłat oraz kwoty, o której mowa w art. 21a ust. 1 pkt 3, przyjmuje się dochody, które jednostka samorządu terytorialnego może uzyskać z podatku rolnego, stosując do ich obliczenia średnią cenę skupu żyta, a z podatku leśnego – średnią cenę sprzedaży drewna, ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, a w przypadku innych podatków, stosując do ich obliczenia górne granice stawek podatków obowiązujące w danym roku. Do dochodów, które jednostka samorządu terytorialnego może uzyskać, zalicza się także skutki finansowe wynikające z zastosowania, przewidzianych w przepisach prawa podatkowego, ulg podatkowych i ulg w spłacie zobowiązań podatkowych.
 4. Przy wyliczaniu części równoważącej subwencji ogólnej dla gmin na rok budżetowy uwzględnia się gminy miejskie, wiejskie i miejsko-wiejskie, ujęte w rejestrze terytorialnym, o którym mowa w art. 47 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439, z późn. zm.⁷⁾) – według stanu na dzień 1 stycznia roku bazowego.
 5. Do wyliczenia kwot subwencji ogólnej przyjmuje się dane o długości dróg powiatowych, dróg wojewódzkich i krajowych w miastach na prawach powiatu oraz powierzchni dróg wojewódzkich, zawarte w informacji o sieci dróg publicznych, o której mowa w art. 18 ust. 2 pkt 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.⁸⁾), przekazane przez ministra właściwego do spraw transportu – według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy.

Rozdział 5

Zasady i tryb przekazywania części subwencji ogólnej

Art. 33.

1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych informuje właściwe jednostki samorządu terytorialnego o:
 - 1) rocznych planowanych kwotach części subwencji ogólnej i planowanych wpłatach, przyjętych w projekcie ustawy budżetowej, oraz o planowanej kwocie dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych – w terminie do dnia 15 października roku bazowego;

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 156, poz. 775, z 1997 r. Nr 88, poz. 554 i Nr 121, poz. 769, z 1998 r. Nr 99, poz. 632 i Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 100, poz. 1080, z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1362, z 2006 r. Nr 170, poz. 1217, z 2007 r. Nr 166, poz. 1172, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278 i Nr 76, poz. 489.

⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 23, poz. 136 i Nr 192, poz. 1381, z 2008 r. Nr 54, poz. 326, Nr 218, poz. 1391 i Nr 227, poz. 1505 oraz z 2009 r. Nr 19, poz. 100 i 101, Nr 86, poz. 720 i Nr 168, poz. 1323.

- 2) rocznych kwotach części subwencji ogólnej, wynikających z ustawy budżetowej, oraz o rocznych wpłatach, wynikających z ustawy budżetowej – w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia ustawy budżetowej;
 - 3) zmianach kwot części subwencji ogólnej w wyniku podziału rezerwy tej części subwencji.
2. Jeżeli roczne kwoty części subwencji ogólnej dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zostały ustalone w innej wysokości niż kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – minister właściwy do spraw finansów publicznych dokonuje rozliczenia środków należnych i przekazanych:
- 1) w przypadku, gdy raty przekazane są mniejsze od rat należnych – zwiększając kolejną ratę o kwotę stanowiącą różnicę między kwotą należną za dany okres, ustaloną na podstawie kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a kwotą faktycznie przekazaną, wyliczoną w oparciu o kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
 - 2) w przypadku, gdy raty przekazane są większe od rat należnych – zmniejszając kolejną ratę o kwotę stanowiącą różnicę między kwotą faktycznie przekazaną, wyliczoną w oparciu o kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, a kwotą należną za dany okres, ustaloną na podstawie kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a jeżeli różnica jest wyższa od jednej raty, ustalonej na podstawie kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2 – wstrzymując przekazywanie rat aż do zlikwidowania powstałej nadpłaty.
3. Pozostałe po dokonaniu rozliczenia zgodnie z ust. 2 raty części subwencji ogólnej wynoszą 1/12 kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a raty części oświatowej subwencji ogólnej – 1/13 (2/13 za marzec) kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2.
4. Jeżeli roczne kwoty wpłat jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w ust. 1 pkt 2, zostały ustalone w innej wysokości niż kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – jednostka samorządu terytorialnego dokonuje rozliczenia środków należnych i przekazanych:
- 1) w przypadku, gdy raty przekazane są mniejsze od rat należnych – zwiększając kolejną ratę o kwotę stanowiącą różnicę między kwotą należną za dany okres, ustaloną na podstawie kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a kwotą faktycznie przekazaną, wyliczoną w oparciu o kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1;
 - 2) w przypadku, gdy raty przekazane są większe od należnych – zmniejszając kolejną ratę o kwotę stanowiącą różnicę między kwotą faktycznie przekazaną, wyliczoną w oparciu o kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1, a kwotą należną za dany okres ustaloną na podstawie kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a jeżeli różnica jest wyższa od jednej raty, ustalonej na podstawie kwot, o których mowa w ust. 1 pkt 2 – wstrzymując przekazywanie rat aż do zlikwidowania powstałej nadpłaty.
5. Pozostałe po dokonaniu rozliczenia zgodnie z ust. 4 raty wpłat wynoszą 1/12 kwoty, o której mowa w ust. 1 pkt 2.

Art. 34.

1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje właściwym jednostkom samorządu terytorialnego:
 - 1) część oświatową subwencji ogólnej, w dwunastu ratach miesięcznych – w terminie do 25 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc wypłaty wynagrodzeń, z tym że rata za marzec wynosi $\frac{2}{13}$ ogólnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej;
 - 2) część wyrównawczą subwencji ogólnej, w dwunastu ratach miesięcznych – w terminie do 15 dnia każdego miesiąca;
 - 3) część równoważącą i regionalną subwencji ogólnej, w dwunastu ratach miesięcznych – w terminie do 25 dnia każdego miesiąca.
2. Jednostkom samorządu terytorialnego przysługują odsetki ustalone jak dla zaległości podatkowych od kwoty subwencji nieprzekazanej w terminach określonych w ust. 1, z zastrzeżeniem ust. 4 i 5.
3. W przypadku zmiany banku prowadzącego obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego lub zmiany numeru rachunku bankowego do obsługi budżetu jednostki samorządu terytorialnego, jednostka samorządu terytorialnego jest zobowiązana do przekazania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w terminie 30 dni przed dniem zamknięcia rachunku funkcjonującego przed zmianą, informacji o nowym rachunku bankowym.
4. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego nie dopełni obowiązku, o którym mowa w ust. 3, i minister właściwy do spraw finansów publicznych przy przekazywaniu środków z tytułów, o których mowa w ust. 1, nie dotrzyma terminów określonych w tym przepisie – jednostce samorządu terytorialnego nie przysługują odsetki, o których mowa w ust. 2.
5. Dodatkowe opłaty związane z niedopełnieniem przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązku, o którym mowa w ust. 3, pobierane przez bank prowadzący obsługę budżetu państwa obciążają jednostkę samorządu terytorialnego, która niezwłocznie, bez wezwania, dokonuje zwrotu tych opłat.

Art. 35.

1. Jednostki samorządu terytorialnego dokonują wpłat określonych w art. 29–31 na rachunek budżetu państwa w dwunastu równych ratach w terminie do 15 dnia każdego miesiąca, z zastrzeżeniem art. 91. Od kwot niewpłaconych w tym terminie nalicza się odsetki ustalone jak dla zaległości podatkowych.
2. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego, mimo ciążącego na niej obowiązku, nie dokonała w terminie – w całości lub w części – wpłat określonych w art. 29–31, minister właściwy do spraw finansów publicznych wydaje decyzję, w której określa wysokość zobowiązania z tytułu wpłat wraz z odsetkami ustalonymi jak dla zaległości podatkowych.
3. Do wpłat określonych w art. 29–31 stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z zastrzeżeniem ust. 4.
4. Do wpłat określonych w art. 29–31 nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa dotyczących odraczania terminu płatności podatku lub zapłaty zaległości podatkowej, rozkładania na raty podatku lub

zapłaty zaległości podatkowej, a także umarzania zaległości podatkowej oraz odsetek za zwłokę.

5. Do egzekucji wpłat określonych w art. 29–31 stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 36.

1. W przypadku gdy ustalona dla jednostki samorządu terytorialnego część wyrównawcza, równoważąca lub regionalna subwencji ogólnej jest wyższa od należnej lub wpłata, o której mowa w art. 29–31, została ustalona w kwocie niższej od należnej, minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze decyzji:

- 1) zmniejsza o odpowiednie kwoty części subwencji ogólnej w zakresie subwencji na rok budżetowy oraz:

a) potrąca z kolejnej raty nienależnie otrzymaną kwotę, wynikającą ze zmniejszenia tej części subwencji, a jeżeli nienależnie otrzymana kwota jest wyższa od jednej raty – wstrzymuje przekazywanie rat, bądź gdy nienależnie otrzymana kwota jest wyższa od kwoty pozostałej do przekazania do końca roku budżetowego – wstrzymuje przekazywanie rat i zobowiązuje do zwrotu pozostałej części nienależnej kwoty części subwencji,

b) zobowiązuje do zapłaty odsetek, ustalonych jak dla zaległości podatkowych, od nienależnie otrzymanej kwoty, wynikającej ze zmniejszenia tej części subwencji;

- 2) zobowiązuje do zwrotu nienależnej kwoty części subwencji ogólnej wraz z odsetkami ustalonymi jak dla zaległości podatkowych, chyba że jednostka ta dokonała wcześniej zwrotu nienależnie otrzymanych kwot wraz z odsetkami ustalonymi jak dla zaległości podatkowych – w zakresie subwencji za lata poprzedzające rok budżetowy;

- 3) zwiększa kwotę wpłat od jednostki samorządu terytorialnego oraz zobowiązuje do zapłaty należnej kwoty wraz z odsetkami ustalonymi jak dla zaległości podatkowych.

- 1a. Jeżeli nienależna kwota subwencji lub kwota zwiększenia wpłat, o których mowa w ust. 1, jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na rok budżetowy, minister właściwy do spraw finansów publicznych nie dokonuje czynności, o których mowa w ust. 1.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu.

3. W przypadkach określonych w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych zawiadamia właściwą regionalną izbę obrachunkową o zmniejszeniu kwoty części subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego lub zwiększeniu kwoty jej wpłat.

4. Kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, uzyskane nienależnie przez jednostkę samorządu terytorialnego, ustalone:

1) na rok budżetowy – podlegają zwrotowi do budżetu państwa i tworzą rezerwę przeznaczoną dla jednostek samorządu terytorialnego, którą dysponuje minister właściwy do spraw finansów publicznych;

2) za lata poprzedzające rok budżetowy – podlegają zwrotowi do budżetu państwa i stanowią wydatek budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- 4a. Uzyskane nienależnie przez jednostkę samorządu terytorialnego kwoty części wyrównawczej, równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zwrócone po dniu 15 grudnia roku budżetowego nie tworzą rezerwy, o której mowa w ust. 4 pkt 1, i podlegają zwrotowi do budżetu państwa.
5. Kwoty, o których mowa w ust. 1 pkt 3, podlegają wpłacie do budżetu państwa.
6. Odsetki od kwot, o których mowa w ust. 1, jednostka samorządu terytorialnego nalicza:
 - 1) od dnia następnego po dniu, w którym obciążono rachunek bankowy budżetu państwa na podstawie polecenia przelewu z tytułu każdej kolejnej zawyżonej raty odpowiedniej części subwencji ogólnej, a w przypadku wpłat określonych w art. 29–31 – od dnia następnego po dniu, w którym wpłata powinna być dokonana w prawidłowej wysokości;
 - 2) do dnia:
 - a) zwrotu na rachunek budżetu państwa nienależnej kwoty lub
 - b) potrącenia nienależnej kwoty, lub
 - c) obciążenia rachunku gminy na podstawie polecenia przelewu z tytułu wpłaty.
7. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego, z przyczyn od siebie niezależnych, otrzymała część wyrównawczą, równoważącą lub regionalną subwencji ogólnej, w kwocie wyższej od należnej lub dokonała wpłat określonych w art. 29–31, w kwocie niższej od należnej, nie nalicza się odsetek, o których mowa w ust. 1.
- 7a. Jeżeli podstawą do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, są korekty sprawozdań jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzenia wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, złożone do właściwych regionalnych izb obrachunkowych po dniu 30 czerwca roku bazowego, ale przed dniem ogłoszenia ustawy budżetowej – nie nalicza się odsetek, o których mowa w ust. 1.
8. Decyzja o zwrocie nienależnej kwoty części subwencji ogólnej nie może być wydana po upływie 5 lat, licząc od końca roku budżetowego, za który sporządzono sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zawierające dane stanowiące podstawę do wyliczenia subwencji.
9. Decyzja zwiększająca kwotę wpłat od jednostki samorządu terytorialnego nie może być wydana po upływie 5 lat, licząc od końca roku budżetowego, za który sporządzono sprawozdanie z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zawierające dane stanowiące podstawę do wyliczenia wpłat.
10. W przypadku stwierdzenia, że jednostka samorządu terytorialnego otrzymała część wyrównawczą, równoważącą lub regionalną subwencji ogólnej, w kwocie niższej od należnej lub dokonała wpłat określonych art. 29–31, w kwocie wyższej od należnej – jednostce tej nie przysługuje zwiększenie odpowiedniej części subwencji ogólnej lub zmniejszenie wpłat.

Art. 36a.

1. Środki rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1, mogą być przeznaczone dla:
 - 1) gmin, powiatów i województw, w których dochody, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, są niższe od średnich dochodów odpowiednio wszystkich

- gmin, powiatów i województw, w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju;
- 2) jednostek samorządu terytorialnego:
 - a) realizujących zadania własne z zakresu pomocy społecznej, o których mowa w odrębnych przepisach,
 - b) w których w wyniku zdarzeń losowych wystąpiły straty w infrastrukturze komunalnej;
 - 3) gmin, które w roku budżetowym dokonały wpłat do budżetu państwa, o których mowa w art. 29, i w których wskaźnik G przyjęty do wyliczenia wpłat na rok budżetowy jest niższy od 2000% wskaźnika Gg.
2. Środki rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1, przeznaczone dla jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa:
- 1) w ust. 1 pkt 2 lit. a – są dzielone z uwzględnieniem wysokości środków przekazanych na te zadania z budżetu państwa w roku bazowym lub wysokości wydatków na te zadania wykonanych w roku bazowym;
 - 2) w ust. 1 pkt 2 lit. b – są dzielone z uwzględnieniem wysokości strat w infrastrukturze komunalnej danej jednostki w stosunku do jej dochodów własnych.
3. Podziału rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1, dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych po uzgodnieniu z reprezentacją jednostek samorządu terytorialnego:
- 1) kryteriów, według których rozdzielana będzie rezerwa, spośród kryteriów określonych w ust. 1;
 - 2) wielkości środków rozdzielanych na podstawie poszczególnych kryteriów;
 - 3) szczegółowego sposobu podziału rezerwy na podstawie poszczególnych kryteriów.
4. W przypadku niezgodnienia podziału w zakresie, o którym mowa w ust. 3, podziału rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1, dokonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych w następujący sposób:
- 1) część rezerwy pochodzącą ze środków, o których mowa w art. 21a ust. 2 pkt 6 i ust. 3 pkt 6, rozdziela się między gminy spełniające warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 3, proporcjonalnie do udziału kwoty wpłaty dokonanej przez gminę w łącznej kwocie wpłat dokonanych przez wszystkie gminy spełniające warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 3;
 - 2) część rezerwy pochodzącą z nienależnych kwot subwencji ogólnej, o których mowa w art. 36 ust. 1 pkt 1, rozdziela się między powiaty, które otrzymały w roku bazowym dotację z budżetu państwa na prowadzenie domów pomocy społecznej, o której mowa w art. 87 ust. 1, proporcjonalnie do wysokości udziału dotacji otrzymanych przez powiat w łącznej kwocie dotacji na ten cel otrzymanych przez wszystkie powiaty.
5. Podział rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1, następuje nie później niż do dnia 16 grudnia roku budżetowego.
6. Podstawę do wyliczenia dochodów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, stanowią liczba mieszkańców oraz w odniesieniu do:

- 1) gmin – dochody podatkowe, o których mowa w art. 20 ust. 3, za rok bazowy ustalone z uwzględnieniem art. 32 ust. 3, powiększone o część wyrównawczą i część równoważącą subwencji ogólnej ustalone na rok budżetowy i pomniejszone o wpłaty, o których mowa w art. 29, ustalone na rok budżetowy;
 - 2) powiatów – dochody podatkowe, o których mowa w art. 22 ust. 3, za rok bazowy, powiększone o część wyrównawczą i część równoważącą subwencji ogólnej ustalone na rok budżetowy i pomniejszone o wpłaty, o których mowa w art. 30, ustalone na rok budżetowy;
 - 3) województw – dochody podatkowe, o których mowa w art. 24 ust. 3, za rok bazowy, powiększone o część wyrównawczą i część regionalną subwencji ogólnej ustalone na rok budżetowy i pomniejszone o wpłaty, o których mowa w art. 31, ustalone na rok budżetowy.
7. Do wyliczenia dochodów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, oraz wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. a, przyjmuje się dochody i wydatki wykazane za rok bazowy w sprawozdaniach jednostek samorządu terytorialnego, których obowiązek sporządzenia wynika z przepisów o finansach publicznych w zakresie sprawozdawczości budżetowej, z uwzględnieniem korekt złożonych do właściwych regionalnych izb obrachunkowych, w terminie do dnia 30 czerwca roku budżetowego, a jeżeli podział rezerwy, o której mowa w art. 36 ust. 4 pkt 1, następuje przed dniem 1 sierpnia roku budżetowego – z uwzględnieniem korekt, które wpłynęły do urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw finansów publicznych do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym dokonywany jest podział.

Art. 37.

1. W przypadku gdy ustalona dla jednostki samorządu terytorialnego część oświatowa subwencji ogólnej jest wyższa od należnej, minister właściwy do spraw finansów publicznych, w drodze decyzji:
 - 1) zmniejsza o odpowiednią kwotę część oświatową subwencji ogólnej w zakresie subwencji na rok budżetowy oraz potrąca z kolejnej raty nienależnie otrzymaną kwotę, wynikającą ze zmniejszenia tej części subwencji, a jeżeli nienależnie otrzymana kwota jest wyższa od jednej raty – wstrzymuje przekazywanie rat, bądź gdy nienależnie otrzymana kwota jest wyższa od kwoty pozostałej do przekazania do końca roku budżetowego – wstrzymuje przekazywanie rat i zobowiązuje do zwrotu pozostałej części nienależnej kwoty części subwencji;
 - 2) zobowiązuje do zwrotu nienależnej kwoty tej części subwencji, chyba że jednostka ta dokonała wcześniej zwrotu nienależnie otrzymanych kwot – w zakresie subwencji za lata poprzedzające rok budżetowy.
- 1a. Decyzja, o której mowa w ust. 1 pkt 1, podlega natychmiastowemu wykonaniu.
- 1b. Jeżeli nienależna kwota części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w ust. 1, jest niższa od minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na rok budżetowy, minister właściwy do spraw finansów publicznych nie dokonuje czynności, o których mowa w ust. 1.
2. W przypadku określonym w ust. 1, minister właściwy do spraw finansów publicznych zawiadamia właściwą regionalną izbę obrachunkową o zmniejszeniu

- kwoty części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego.
3. Kwoty, o których mowa w ust. 1, uzyskane nienależnie przez jednostkę samorządu terytorialnego:
 - 1) ustalone na rok budżetowy – podlegają zwrotowi do budżetu państwa i zwiększają kwotę rezerwy, o której mowa w art. 28 ust. 2;
 - 2) za lata poprzedzające rok budżetowy – podlegają zwrotowi do budżetu państwa i stanowią wydatek budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
 4. Jeżeli do bazy danych systemu informacji oświatowej, o którym mowa w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej, zostały przekazane nieprawdziwe dane i jednostka samorządu terytorialnego otrzymała część oświatową subwencji ogólnej w kwocie niższej od należnej – jednostce tej nie przysługuje zwiększenie części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2.
 5. Przepis art. 36 ust. 8 stosuje się odpowiednio.

Art. 38.

1. O ile przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do nienależnie otrzymanych przez jednostki samorządu terytorialnego kwot części subwencji ogólnej stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z wyłączeniem art. 57 tej ustawy oraz:
 - 1) art. 55 § 2 i rozdziału 7a tej ustawy w odniesieniu do nienależnie otrzymanych w roku budżetowym kwot części wyrównawczej, równoważącej lub regionalnej subwencji ogólnej wraz z odsetkami;
 - 2) rozdziału 6 i 7a tej ustawy w odniesieniu do nienależnie otrzymanych w roku budżetowym kwot części oświatowej subwencji ogólnej;
 - 3) rozdziału 6 i art. 67a § 1 pkt 3 tej ustawy w odniesieniu do nienależnie otrzymanych w latach poprzedzających rok budżetowy kwot części oświatowej subwencji ogólnej;
 - 4) art. 67a § 1 pkt 3 tej ustawy w odniesieniu do nienależnie otrzymanych w latach poprzedzających rok budżetowy kwot części wyrównawczej, równoważącej lub regionalnej subwencji ogólnej wraz z odsetkami.
2. Przewidziane w przepisach ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa kompetencje organu podatkowego wykonuje minister właściwy do spraw finansów publicznych.

Rozdział 6

Zasady i tryb ustalania kwot części subwencji ogólnej, udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i wpłat dla nowych jednostek samorządu terytorialnego

Art. 39.

1. Części subwencji ogólnej dla nowych jednostek samorządu terytorialnego i wpłaty od nowych jednostek samorządu terytorialnego oblicza się w następujący sposób:

- 1) kwoty części wyrównawczej, równoważącej i regionalnej subwencji ogólnej i kwoty wpłat, obliczone na rok budżetowy dla wszystkich, istniejących w roku poprzedzającym rok bazowy, jednostek samorządu terytorialnego, leżących na obszarze dzielonych jednostek samorządu terytorialnego, dzieli się między nowe jednostki samorządu terytorialnego proporcjonalnie do liczby ich mieszkańców, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy, z uwzględnieniem zmian w podziale administracyjnym kraju wprowadzonych po dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy;
 - 2) kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, obliczone na rok budżetowy dla wszystkich, istniejących w roku poprzedzającym rok bazowy, jednostek samorządu terytorialnego, leżących na obszarze dzielonych jednostek samorządu terytorialnego, oblicza się dzieląc kwoty tej części subwencji, obliczonej zgodnie z art. 28, między nowe jednostki samorządu terytorialnego, proporcjonalnie do zakresu zadań oświatowych.
- 1a. Podziałowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, podlegają kwoty części subwencji, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 2.
 2. Udział we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, zaplanowany na rok budżetowy dla wszystkich, istniejących w roku poprzedzającym rok bazowy, jednostek samorządu terytorialnego, leżących na obszarze dzielonych jednostek samorządu terytorialnego, dzieli się między nowe jednostki samorządu terytorialnego proporcjonalnie do liczby ich mieszkańców, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy, z uwzględnieniem zmian w podziale administracyjnym kraju wprowadzonych po dniu 31 grudnia roku poprzedzającego rok bazowy.
 3. W przypadku połączenia jednostek samorządu terytorialnego, kwoty części subwencji ogólnej i wpłat oraz udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych dla nowej jednostki samorządu terytorialnego ustala się jako sumy tych kwot ustalonych dla łączonych jednostek samorządu terytorialnego.

Art. 40.

1. Nowe jednostki samorządu terytorialnego, w terminie jednego miesiąca od dnia podjęcia decyzji o podziale, w drodze uchwał podjętych przez organy stanowiące wszystkich zainteresowanych jednostek samorządu terytorialnego, mogą uzgodnić inny, niż określony w art. 39, sposób podziału ostatecznych kwot części subwencji ogólnej, wpłat oraz planowanego udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych.
2. Ustalenie nowego podziału części subwencji ogólnej, wpłat oraz udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych następuje w terminie jednego miesiąca od dnia otrzymania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych uchwał, o których mowa w ust. 1.

Art. 41.

1. Dla gminy powstałej w wyniku połączenia dwóch lub więcej gmin, w drodze zgodnych uchwał, wskaźnik udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, określony w art. 4 ust. 2, w okresie 5 lat, począwszy od dnia 1

- stycznia roku następującego po roku, w którym podjęto decyzję o połączeniu, jest zwiększony o pięć punktów procentowych.
2. Dla powiatu powstałego w wyniku połączenia dwóch lub więcej powiatów, w drodze zgodnych uchwał, wskaźnik udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, określony w art. 5 ust. 2, w okresie 5 lat, począwszy od dnia 1 stycznia roku następującego po roku, w którym podjęto decyzję o połączeniu, jest zwiększony o pięć punktów procentowych.
 3. Dochody z tytułu zwiększonych udziałów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zalicza się do dochodów podatkowych w rozumieniu niniejszej ustawy.

Rozdział 7

Dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego

Art. 42.

1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje z budżetu państwa w zakresie, o którym mowa w przepisach o rozwoju regionalnym.
2. Oprócz dotacji, o których mowa w ust. 1, jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych:
 - 1) (uchylony);
 - 2) z zakresu zadań inwestycyjnych szkół i placówek oświatowych;
 - 3) związanych z inicjatywami wspierania edukacji na obszarach wiejskich, w tym na stypendia i pomoc materialną dla młodzieży wiejskiej;
 - 4) związanych z wdrażaniem reformy systemu oświaty, wyrównywaniem szans edukacyjnych oraz zapewnianiem kształcenia praktycznego;
 - 5) realizowanych w celu zagospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej i przekazanych jednostce samorządu terytorialnego na podstawie przepisów ustawy z dnia 10 czerwca 1994 r. o zagospodarowaniu nieruchomości Skarbu Państwa przejętych od wojsk Federacji Rosyjskiej (Dz. U. Nr 79, poz. 363, z późn. zm.⁹⁾);
 - 5a) związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu, w szczególności wśród dzieci i młodzieży a także sportu osób niepełnosprawnych;
 - 5b) w zakresie przebudowy, budowy lub remontów dróg powiatowych i gminnych;
 - 6) o których mowa w odrębnych przepisach – na zasadach w nich określonych.
3. Dotacje z budżetu państwa na dofinansowanie zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, mogą być udzielane do wysokości 50% planowanych wydatków jednostki samorządu terytorialnego na realizację danego zadania, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 60, poz. 700, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 200, poz. 1683 oraz z 2004 r. Nr 6, poz. 39 i Nr 273, poz. 2703.

4. Jeżeli jednostka samorządu terytorialnego, która otrzymała dotację określoną w ust. 2 pkt 2, nie przeznaczyła w danym roku budżetowym na realizację zadania objętego dofinansowaniem, środków własnych w wysokości co najmniej 50% planowanych wydatków na jego realizację, jest obowiązana zwrócić kwotę dotacji w wysokości ustalonej jako różnica między kwotą otrzymanej dotacji a wysokością wydatków poniesionych ze środków własnych.
5. Rozliczenie i zwrot dotacji z budżetu państwa, o której mowa w ust. 2 pkt 2, następuje na zasadach określonych w przepisach o finansach publicznych.
6. Podziału środków, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego dokonuje, po uzgodnieniu z wojewodami, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.
7. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej dokonuje podziału środków, o których mowa w ust. 2 pkt 5a, oraz przekazuje je jednostkom samorządu terytorialnego.
8. Minister właściwy do spraw kultury fizycznej określi, w drodze rozporządzenia, zakres zadań, o których mowa w ust. 2 pkt 5a, objętych dofinansowaniem z budżetu państwa oraz sposób i tryb udzielania dotacji na te zadania, uwzględniając w szczególności znaczenie i charakter zadań związanych z budową i remontami obiektów sportowych oraz rozwijaniem sportu przede wszystkim wśród dzieci i młodzieży, a także sportu osób niepełnosprawnych.
9. Minister właściwy do spraw administracji publicznej dokonuje podziału środków, o których mowa w ust. 2 pkt 5b.
10. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania dotacji z budżetu państwa na zadania, o których mowa w ust. 2 pkt 5b, uwzględniając konieczność efektywnego wykorzystania oraz rozliczenia przez jednostki samorządu terytorialnego otrzymanych w formie dotacji środków budżetowych oraz zabezpieczenie przez te jednostki udziału własnych środków w planowanych inwestycjach, a także zachowanie dyscypliny finansów publicznych.

Art. 43.

1. Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje na zadania objęte mecenatem państwa w dziedzinie kultury.
2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:
 - 1) zakres zadań objętych mecenatem państwa w dziedzinie kultury, na które jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje;
 - 2) sposób i tryb przyznawania dotacji, o których mowa w pkt 1, w tym tryb i terminy składania oraz kryteria oceny wniosków o ich przyznanie.
3. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uwzględnia w szczególności znaczenie zadań dla realizowanej polityki kulturalnej państwa, charakter zadań objętych mecenatem państwa oraz sytuację finansową jednostki samorządu terytorialnego.

Art. 44.

Środki, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 i 2, są przekazywane zgodnie z procedurami zawartymi w umowie międzynarodowej lub w umowie z przekazującym środki albo z innymi procedurami obowiązującymi przy ich wykorzystaniu.

Art. 45.

Jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu administracji rządowej, na mocy porozumień zawartych z organami administracji rządowej, otrzymuje od tych organów dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia.

Art. 46.

Jednostka samorządu terytorialnego realizująca zadania z zakresu działania innych jednostek samorządu terytorialnego, na mocy porozumień zawartych z tymi jednostkami, otrzymuje od tych jednostek dotacje celowe w kwocie wynikającej z zawartego porozumienia, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Art. 47.

1. Jednostka samorządu terytorialnego może udzielać dotacji innym jednostkom samorządu terytorialnego na dofinansowanie realizowanych przez nie zadań.
2. Wysokość dofinansowania określa, w drodze uchwały, organ stanowiący tej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji.

Art. 48.

Szczegółowe zasady i terminy przekazywania dotacji na realizację przez jednostkę samorządu terytorialnego zadań na mocy porozumień, o których mowa w art. 45 i 46, określają te porozumienia.

Art. 49.

1. Jednostka samorządu terytorialnego wykonująca zadania zlecone z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami otrzymuje z budżetu państwa dotacje celowe w wysokości zapewniającej realizację tych zadań.
2. Na realizację zadań wykonywanych przez straże i inspekcje, o których mowa w ustawie z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, powiat otrzymuje dotacje celowe z budżetu państwa w wysokości zapewniającej ich realizację przez te straże i inspekcje.
3. Kwoty dotacji celowych, o których mowa w ust. 1, ustala się zgodnie z zasadami przyjętymi w budżecie państwa do określania wydatków podobnego rodzaju.
4. Dotacje celowe, o których mowa w ust. 1, są przekazywane przez wojewodów, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, na zasadach określonych w odrębnych przepisach.
5. Dotacje celowe, o których mowa w ust. 1, powinny być przekazywane w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleczanych zadań.

6. W przypadku niedotrzymania warunku określonego w ust. 5, jednostce samorządu terytorialnego przysługuje prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami w wysokości ustalonej jak dla zaległości podatkowych, w postępowaniu sądowym.

Art. 50.

Podziału dotacji celowych, o których mowa w art. 49 ust. 1, na poszczególne jednostki samorządu terytorialnego dla gmin i powiatów dokonuje wojewoda, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Art. 50a.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego decyduje o przeznaczeniu dotacji, otrzymanych z budżetu państwa na podstawie odrębnych przepisów, stanowiących zwrot poniesionych wydatków na realizację zadań określonych w tych przepisach oraz dotacji z tytułu rekompensaty utraconych dochodów własnych.

Art. 51.

1. Z budżetu państwa mogą być udzielane właściwym jednostkom samorządu terytorialnego dotacje celowe na realizację zadań związanych z usuwaniem bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz z usuwaniem skutków powodzi i osuwisk ziemnych oraz usuwaniem skutków innych klęsk żywiołowych.
2. Dotacje, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielane również na budowę mieszkań komunalnych niezbędnych do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych poszkodowanych w rozumieniu ustawy z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi (Dz. U. Nr 234, poz. 1385).

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 52–70. (pominięte).¹⁰⁾

Rozdział 9

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 71–88. (pominięte).¹⁰⁾

¹⁰⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 kwietnia 2010 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. 80, poz. 526).

Art. 89.

1. Udział gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, o którym mowa w art. 4 ust. 2, zmniejsza się o liczbę punktów procentowych odpowiadających iloczynowi 3,81 punktu procentowego i wskaźnika obliczonego łącznie dla całego kraju, według zasad określonych w ust. 2.
2. Wskaźnik, o którym mowa w ust. 1, ustala się dzieląc liczbę mieszkańców przyjętych przed dniem 1 stycznia 2004 r. do domów pomocy społecznej, według stanu na dzień 30 czerwca roku bazowego, przez liczbę mieszkańców przyjętych przed dniem 1 stycznia 2004 r., według stanu na dzień 31 grudnia 2003 r.
3. Dla 2004 r. wskaźnik, o którym mowa w ust. 1, wynosi 0,95.

Art. 90–101. (pominięte).10¹**Art. 102.**

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2004 r., z tym że art. 33 ust. 1 pkt 1, art. 34 ust. 1 pkt 1, art. 55, art. 69 pkt 5, art. 97, art. 98, art. 99 i art. 100 wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.